Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 413/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sosionomien asemasta varhaiskasvatuksen opettajina

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Maria Tolppasen /sd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 413/2017 vp:

> *Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta sosionomien työpaikat lastentarhanopettajina säilyvät jatkossa?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Suomalaisessa varhaiskasvatuksessa moniammatillista yhteistyötä pidetään tärkeänä lähtökohtana. Varhaiskasvatus tukee oppimista ja on tutkimusten mukaan vaikuttavaa syrjäytymisen ehkäisyä. Varhaiskasvatus tasaa lasten kotitaustasta johtuvia lähtökohtien eroja sekä mahdollistaa lapsen ja perheen ongelmien varhaisen tunnistamisen ja oikea-aikaisen avun.

Varhaiskasvatusta koskevissa tutkimuksissa vallitsee laaja yhteisymmärrys sen osalta, että hyvään ammattitaitoon tarvitaan riittävän laajuinen, varhaiskasvatukseen paneutuva koulutus. Myös useissa suosituksissa on kiinnitetty huomiota ammattitaidon ja varhaiskasvatuksen laadun yhteyksiin. Varhaiskasvatuslaissa (36/1973) määriteltyjen kasvatustavoitteiden toteuttaminen ja Opetushallituksen vahvistamien varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpano vaativat koko henkilöstön kouluttamista ja toimintatapojen arviointia ja monin paikoin myös uudistamista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamat selvityshenkilöt jättivät kesäkuussa 2017 oman ehdotuksensa varhaiskasvatuksen uusista tehtävänimikkeistä ja päiväkodin henkilöstörakenteesta sekä koulutuksen kehittämisen toimeenpano-ohjelmasta (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:30). Esityksen mukaan päiväkodeissa lapsiryhmissä toimivista kasvattajista vähintään 40 % olisi pedagogisesti koulutettuja varhaiskasvatuksen opettajia ja 60 % henkilöstöstä olisi joko sosiaalialan koulutuksen saaneita varhaiskasvatuksen sosionomeja tai ammatillisen koulutuksen saaneita lastenhoitajia. Jokaisessa lapsiryhmässä tulisi olla vähintään yksi varhaiskasvatuksen opettaja. Opettajan kelpoisuutena olisi yliopistossa suoritettu kasvatustieteen kandidaatin tutkinto, johon kuuluu lastentarhanopettajan koulutus. Selvityshenkilöiden esitys päiväkodin henkilöstörakenteen muutoksesta olisi mittava uudistus, joka vaatisi useiden vuosien toimeenpanoajan. Myös nykyisen henkilöstön asema tulisi luonnollisesti siirtymäsäännöksillä turvata.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmistelussa virkatyönä varhaiskasvatuslain päivittäminen. Hallituksen esityksen on tarkoitus lähteä lausuntokierrokselle syksyllä 2017 ja hallituksen esitys

pyritään antamaan vielä tämän vuoden aikana. Uudistettu varhaiskasvatuslaki tulisi näin voimaan 1.8.2018.

Osana varhaiskasvatuslain päivittämistä käsitellään myös varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuutta ja rakennetta koskevat kysymykset. Varhaiskasvatuksen tehtävissä tarvitaan monipuolista osaamista. Yhtälailla valmistelussa tulee turvata henkilöstön saatavuus, kelpoisuusehtojen joustava saavuttaminen lisäkoulutuksella sekä nykyisissä tehtävissä toimivien henkilöiden asema.

Helsingissä 27.10.2017

Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen